

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 1 2 5 6 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2**Petek, 27. avgust 2021 / 90 minut (60 + 30)**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Prepoznavanje umetnika**

- 1.1. Na slikah od 1.1 do 1.3 so predstavljena dela umetnika, ki je v slikarstvo uvedel precej novosti. Napišite priimek tega umetnika in mesto, v katerem je večino časa živel in delal.

Priimek: _____

Mesto: _____ (2)

Poimenujte obdobje, v katerem je umetnik deloval. Zakaj se je začelo razvijati ravno v tem mestu?

_____ (2)
(4 točke)

- 1.2. S tem umetnikom je povezan pojem naturalizma. Kaj pomeni ta pojem v slikarstvu? Med slikami 1.1, 1.2 in 1.3 si izberite eno in z dvema navedbama razložite, kako se v njej izraža naturalizem.

Razlaga pojma: _____

_____ (1)

Slika: _____

_____ (2)
(3 točke)

1.3. S tem slogom je povezan pojem dinamičnosti. Med slikami 1.1, 1.2 in 1.3 si izberite eno in zanjo napišite, kako se na njej kaže dinamičnost.

Slika: _____

(1 točka)

1.4. Tega umetnika štejemo za začetnika slikarskega učinka z močnimi kontrasti med osvetljenimi deli in deli v senci. Kako imenujemo ta učinek? Pojasnite ga na sliki 1.1.

Učinek: _____

(1)

Razlaga: _____

(2)
(3 točke)

1.5. Na sliki 1.3 je upodobljen svetopisemski motiv. Poimenujte ga.

(1)

Predstavite vsebino umetnine na sliki 1.3.

(2)
(3 točke)

1.6. Na sliki 1.2 je upodobljena mitološka oseba. Poimenujte jo.

(1 točka)

2. naloga: Neoklasicizem

2.1. Navedite dve zgodovinski okoliščini, ki sta vplivali na nastanek neoklasicizma.

(2 točki)

2.2. Arhitekturni deli na slikah 2.1 in 2.2 posnemata antične vzore. Po katerih vrstah antičnih stavb se zgleduje njuna zunanjsčina?

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

(2)

Navedite še dve značilnosti arhitekture tega umetnostnozgodovinskega sloga.

(2)

(4 točke)

2.3. V kateri značilnosti umetniškega dela na sliki 2.3 prepoznate zgledovanje po antiki?

(1)

V podobi koga je prikazana upodobljenka na sliki 2.3?

(1)

(2 točki)

3. naloga: Impresionizem na Slovenskem

- 3.1. Impresionizem na Slovenskem se je razvil okoli leta 1900 in ima za Slovence poseben pomen. Razložite, zakaj.

(1)

Kako so o umetnosti impresionistov sprva pisali ljubljanski kritiki?

(1)
(2 točki)

- 3.2. Impresionizem se je razvil v Parizu. Napišite, kakšen način slikanja je bil izhodišče za novo umetnost, in predstavite glavne značilnosti impresionizma.

(3 točke)

- 3.3. Ker je na slovenske impresioniste vplival tudi simbolizem, je vsak avtor razvil svoje posebnosti. Umetniškimi deli na slikah od 3.1 do 3.6 pripišite priimek avtorja in po en pojem, ki najbolj ustreza avtorju oz. sliki. Na voljo imate naslednje pojme, ki jih lahko uporabite večkrat: lirično razpoloženje, ekspresivnost, atmosferski pojavi, komplementarne barve.

Slika 3.1: _____

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

Slika 3.5: _____

Slika 3.6: _____

(6 točk)

3.4. Slikarjem v tej nalogi je skupna nova tehnika nanašanja barve. Katera tehnika je to?

_____ (1 točka)

3.5. V tem obdobju sta ustanovljena tudi prvo slovensko umetnostno razstavišče in nekoliko kasneje tudi prva umetnostna javna muzejska zbirka. Imenujte ti dve ustanovi.

_____ (2 točki)

3.6. Oglejte si delo na sliki 3.3. Ta motiv je slikar naslikal mnogokrat. Utemeljite, zakaj.

_____ (1 točka)

4. naloga: Portret v 20. stoletju

4.1. Ob portretih na slikah od 4.1 do 4.4 določite ustrezno avantgardno smer.

Slika 4.1: _____

Slika 4.2: _____

Slika 4.3: _____

Slika 4.4: _____

(4 točke)

4.2. Kako je prikazan upodobljenec na sliki 4.1?

(1 točka)

4.3. Avtor slike 4.2 je eden ključnih umetnikov 20. stoletja. Poimenujte ga.

(1)

Kako umetnik na sliki 4.2 izraža nov pogled na znamenito umetnino?

(1)

Avtor je umetniško delo na sliki 4.2 označil kot ready made. Pojasnite ta pojem.

(1)
(3 točke)

5. naloga: Bauhaus in njegove ideje

5.1. Imenujte eno izmed nemških mest, v katerem je delovala šola Bauhaus.

_____ (1)

Navedite dve idejni novosti ali posebnosti te šole.

_____ (2)
(3 točke)

5.2. Na šoli sta poučevala tudi dva znana slikarja prve polovice 20. stoletja. S pomočjo umetnin na slikah 5.1 in 5.2 obkrožite črki pred njunima imenoma.

- A Pablo Picasso
- B Paul Klee
- C Emil Nolde
- D Vasilij Kandinski

(2)

Z dvema navedbama razložite skupni značilnosti njunega slikarstva.

_____ (2)
(4 točke)

5.3. Podobne ideje na šoli upoštevajo tudi pri oblikovanju industrijskih izdelkov, kot je izdelek na sliki 5.3. Zapišite poglobljeno značilnost oblikovanja Bauhaus.

_____ (1 točka)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

A large rectangular area with 20 horizontal lines for writing.

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

- Slika 1.1: H. W. Janson in A. F. Janson, *History of Art*, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.2: G. Pichel, *Zgodovina umetnosti*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1966.
- Slika 1.3: S. Zuffi, *One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d.*, David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 2.1: community.simtropolis.com/journal/2454/. Pridobljeno: 20. 4. 2015.
- Slika 2.2: <http://www.travlang.com/blog/wp-content/uploads/2010/04/>. Pridobljeno: 5. 5. 2016.
- Slika 2.3: več avtorjev, *Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija*, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 2.4: R. Cumming, *Art*, Dorling Kindersley Limited, London 2005.
- Slika 2.5: B. Jaki idr., *Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik*, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 3.1: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 3.2: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 3.3: Narodna galerija, *Vodnik, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja*, Ljubljana 1998.
- Slika 3.4: <https://commons.wikimedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 3.5: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 3.6: <https://www.ng-slo.si/si/stalna-zbirka/>. Pridobljeno: 7. 10. 2020.
- Slika 4.1: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 18. 11. 2020.
- Slika 4.2: <https://www.wikiart.org/en/>. Pridobljeno: 3. 8. 2018.
- Slika 4.3: A. C. Krausse, *The Story of Painting: From the Renaissance to the Present*, Könemann, Köln 1995.
- Slika 4.4: <https://www.wikiart.org/en/>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 4.5: <http://arhiv.gorenjskiglas.si/article/20070706/C/307069988/z-besedo-in-podobo>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 4.6: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.1: <http://en.allpaintingsstore.com/FamousPaintingsStore.nsf/A?Open&A=8EWL75>. Pridobljeno: 7. 3. 2017.
- Slika 5.2: <https://www.guggenheim.org/artwork/2154>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 5.3: <https://www.moma.org/collection/works/4056>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 5.4: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/>. Pridobljeno: 19. 12. 2017.
- Slika 5.4a: <https://www.archdaily.com/87728/>. Pridobljeno: 19. 12. 2017.
- Slika 5.5: H. H. Arnason in M. Prather, *A History of Modern Art*, Thames and Hudson, London 1998.
- Slika 5.6: S. Bernik idr., *Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 6.1: <https://sl.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 9. 6. 2020.
- Slika 6.2: <http://www.moma.org/collection/>. Pridobljeno: 24. 2. 2015.
- Slika 7.1: več avtorjev, *Umetnost: svetovna zgodovina*, Mladinska knjiga, Ljubljana 2000.
- Slika 7.2: <https://www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/digital-collection/01.+Paintings/28389/?lng=en>. Pridobljeno: 2. 8. 2018.
- Slika 8.1: S. Zuffi, *One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d.*, David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 8.2: http://hirshhorn.si.edu/search-results/search-result-details/?edan_search_value=hmsg_72.235. Pridobljeno: 8. 3. 2017.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran

M 2 1 2 5 6 1 1 2 2 5

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

1. naloga: Prepoznavanje umetnika

Slika 1.1

Slika 1.2

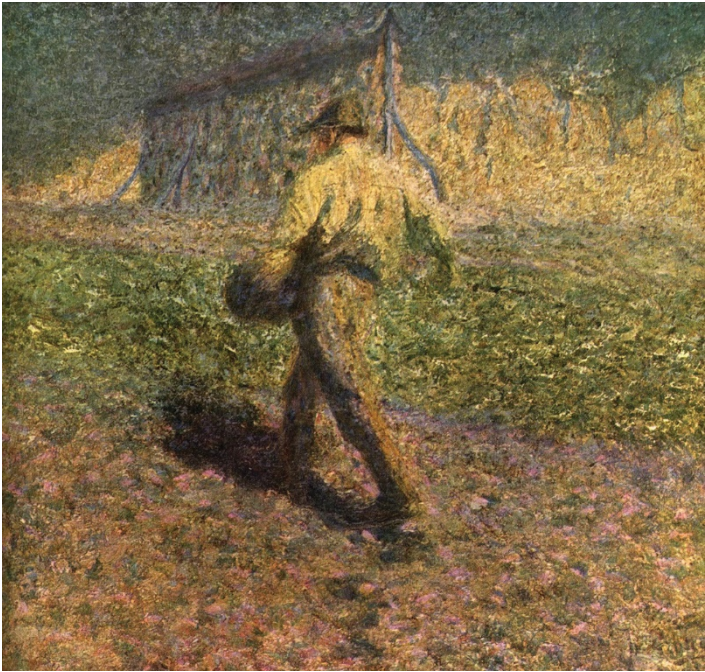
M 2 1 2 5 6 1 1 2 2 7

Slika 2.3

Slika 2.4

Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.4

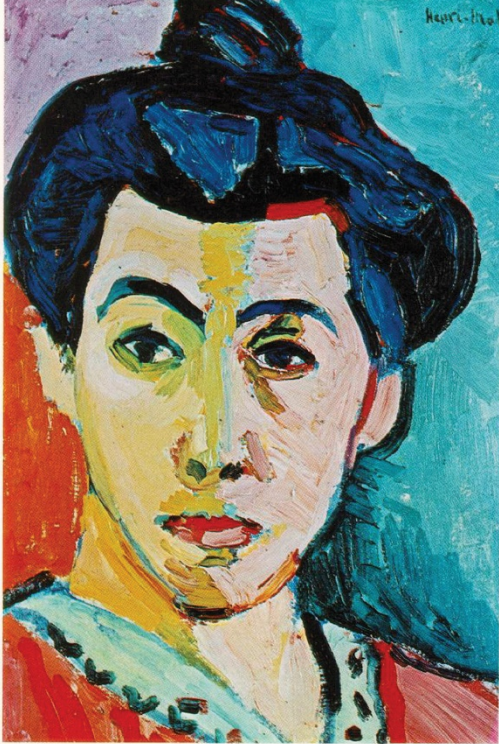

Slika 3.5

M 2 1 2 5 6 1 1 2 3 1

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 4.6

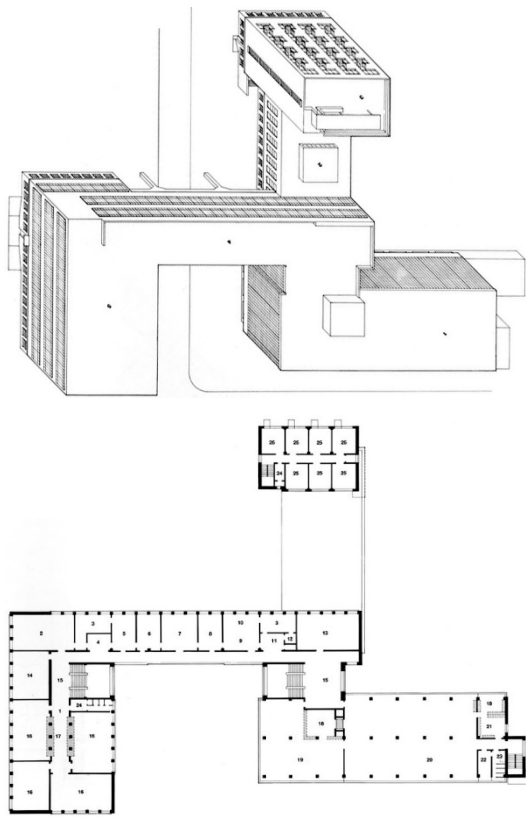
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

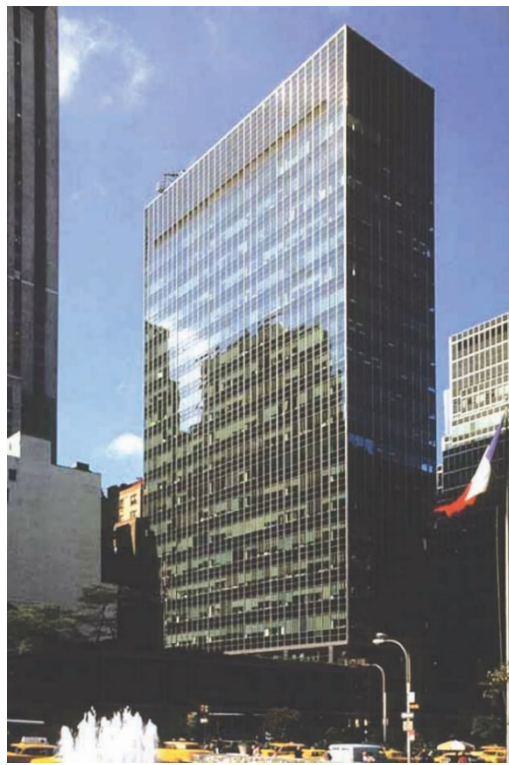
M 2 1 2 5 6 1 1 2 3 3

Slika 5.4

Slika 5.4a

Slika 5.5

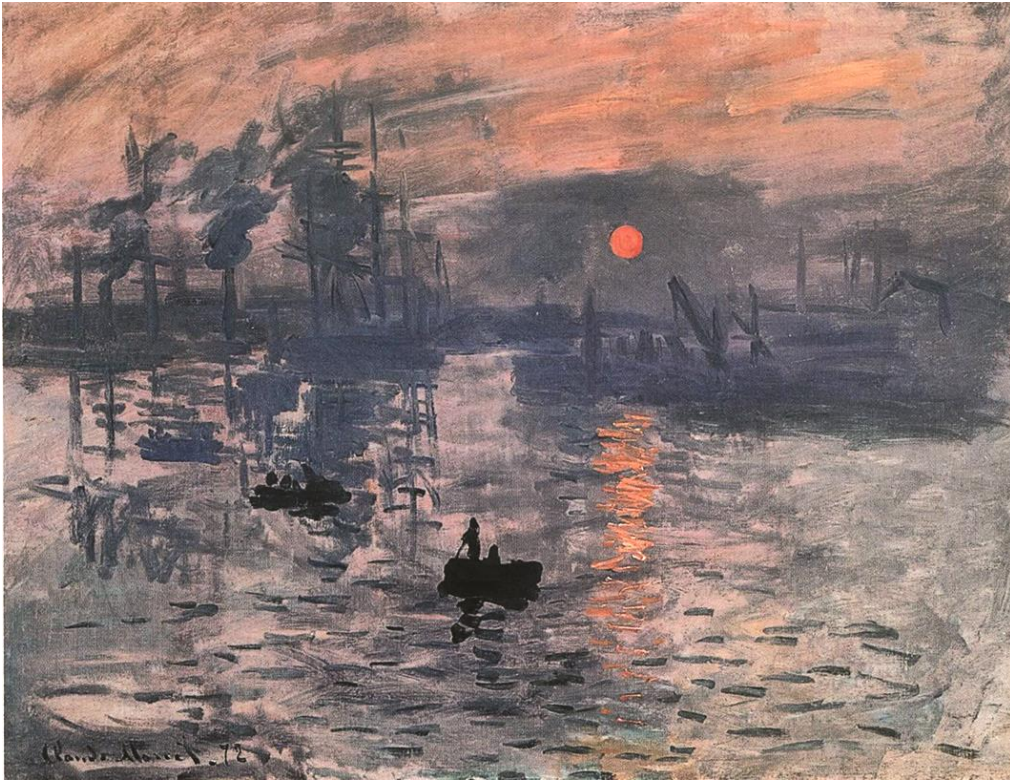

Slika 5.6

M 2 1 2 5 6 1 1 2 3 5

7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

